

Sygn. akt IV CZ 56/15

POSTANOWIENIE

Dnia 2 grudnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Górski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jan Górowski

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z powództwa J. A.
przeciwko Skarbowi Państwa - Prezesowi Sądu Rejonowego w R.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 2 grudnia 2015 r.,
zażalenia strony pozwanej
na wyrok Sądu Apelacyjnego
z dnia 11 marca 2015 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok, pozostawiając Sądowi
rozstrzygnięcie o kosztach postępowania w orzeczeniu
kończącym postępowanie w instancji.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 11 marca 2015 r. Sąd Apelacyjny uchylił wyrok Sądu Okręgowego w R. z dnia 13 lutego 2014 r. i przekazał sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania. W ocenie Sądu Apelacyjnego sąd I instancji nie uwzględnił wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 lutego 2003 r. (sygn. K 28/02, OTK-A 2003, nr 1, poz. 13) stwierdzającego niezgodność z Konstytucją art. 45 ust. 5 i 7 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji (u.k.s.e.), a ponadto konieczność uchylenia orzeczenia wynikała także z potrzeby zbadania przez sąd I instancji przesłanek z art. 410 § 2 w zw. z art. 411 k.c. oraz zbadania prawidłowości obliczenia opłat składających się na kwotę dochodzoną w pozwie.

Zażalenie na wyrok Sądu Apelacyjnego złożył Skarb Państwa, zarzucając naruszenie art. 386 § 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem Sądu Najwyższego, nierozpoznanie istoty sprawy, o którym mowa w art. 386 § 4 k.p.c., ma miejsce wtedy, gdy zachodzi wadliwość rozstrzygnięcia polegająca na wydaniu przez sąd pierwszej instancji orzeczenia, które nie odnosi się do tego, co było przedmiotem sprawy, bądź na zaniechaniu zbadania materialnej podstawy żądania albo merytorycznych zarzutów strony z powodu bezpodstawnego przyjęcia, że istnieje przesłanka materialnoprawna lub procesowa unicestwiająca roszczenie (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2015 r., I CZ 60/15, nie publ.; z dnia 2 lipca 2015 r., V CZ 39/15, nie publ.; z dnia 25 czerwca 2015 r., V CZ 34/15, nie publ.).

W okolicznościach niniejszej sprawy nie można przyjąć, że zachodzą podstawy do uchylenia wyroku na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. Sąd Okręgowy odniósł się merytorycznie do żądania pozwu, przeprowadził postępowanie dowodowe w tym kierunku oraz dokonał oceny prawnej. Fakt, że Sąd Apelacyjny dokonał odmiennej oceny prawnej okoliczności sprawy i uznał, iż požądane jest

uzupełnienie argumentacji prawnej, nie przesądza o braku rozpoznania istoty sprawy przez Sąd pierwszej instancji. Obecny model postępowania cywilnego zakłada, że postępowanie przed sądem drugiej instancji, stanowiącej instancję merytoryczną, realizowane jest w oparciu o założenia tzw. apelacji pełnej, w ramach której rozpoznanie sprawy powinno nastąpić w razie konieczności *ex novo* i zakończyć się wydaniem merytorycznego rozstrzygnięcia kończącego spór pomiędzy stronami. Tym samym ewentualne braki w postępowaniu dowodowym lub w ocenie prawnej (poza nieważnością postępowania i nieprzeprowadzeniem postępowania dowodowego w całości) nie uzasadniają uchylecia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Wszystkie tego rodzaju braki powinny być w systemie apelacji pełnej uzupełniane i usuwane bezpośrednio w postępowaniu apelacyjnym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 września 2015 r., IV CZ 32/15, nie publ.; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 lipca 2015 r., IV CZ 30/15, nie publ.).

Uznając zarzut naruszenia art. 386 § 4 k.p.c. za uzasadniony Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. uchylił zaskarżony wyrok.

eb